

VAPAA-AJATTELIJAIN LIITTO RY

TOIMINTAKERTOMUS 2013

1. Yleistä

2. Toiminnan johto

2.1. Liittovaltuusto

2.2. Liittohallitus ja työvaliokunta

2.3. Toimihenkilöt

3. Työryhmät

3.1. Taloustyöryhmä

3.2. Lehden toimituskunta (toimitusneuvosto)

3.3. Sääntötyöryhmä

3.4. Hautausmaatyöryhmä

3.5. Omantunnon- ja vakaumuksenvapaus -työryhmä (ET- ja katsomusainetyöryhmä)

4. Jäsenistö

4.1. Jäsentyhteistyö

4.2. Vierailut jäsenyhdistyksissä

5. Toimipaikka ja kirjasto

6. Talous

6.1. Yleistä

6.2. Jäsenmaksut

6.3. Liiton omistamien vuokra-asuntojen tilanne ja hallinnointi

6.3. Avustukset

6.4. Tilintarkastus ja tilintarkastajat

7. Tiedotus, lausunnot, kannanotot ja kantelut

7.1. Tiedotteet, kannanotot ja lausunnot

7.2. Mediaseuranta

7.3. Julkiset esiintymiset

7.4. Jäsenlehti

7.5. Esitteet

8. Huomionosoitukset

8.1 Stipendit

1. Yleistä

Liiton varsinaisen tehtävän mukaisesti liitto antoi useita kannanottoja, joiden tavoitteena oli uskonnottomien yhdenvertaisen ja syrjimättömän kohtelun edistäminen tilanteissa ja asioissa, joihin valtion ja kuntien toiminnassa liittyy omantunnon ja vakaumuksen vapaus.

Liitto aloitti kansalaisaloitteen valmistelun yhteistyössä Avoimen ministeriön kanssa.

2. Toiminnan johto

2.1. Liittovaltuusto

Valtuuston kokoonpano oli sama kuin ed. vuonna, paitsi että varajäsen Anita Törn erosi yhdistyksestään 24.9., jolloin hänen katsotaan eronneen myös liittovaltuustosta.

Jäsenet, varajäsenet suluissa:

Robert Brotherus, puheenjohtaja
Olavi Korhonen varapj. (Antti Värri)
Jani Hinkka (Johanna Sauna-aho)
Ilkka Vuorikuru (Jaakko Wallenius)
Marko Koivuniemi
Markku Perkiö (Tauno Perkiö)
Juha Kukkonen (Kimmo Laine)
Anneli Laakkonen (Pasi Hiltunen)
Timo Mykrä (Jari Peltonen)
Juha Toivonen (Marja Vinni)
Timo Karjalainen (Sirpa Pöyhönen)

Valtuusto kokoontui 2 kertaa sääntömääräisiin kokouksiinsa, joissa asioina olivat sääntöjen edellyttämät asiat.

2.2. Liittohallitus ja työvaliokunta

Liittohallituksen varajäsenet Niko Saarinen ja Kristian Virtanen olivat eronneet 2012. Tilalle valittiin 2013 Heidi Friman ja Erja Sallinen.

Jäsenet, varajäsenet suluissa:

Petri Karisma, puheenjohtaja
Marko Lakkala, varapuheenjohtaja (Erja Sallinen)
Esa Ylikoski, pääsihteeri (Henrik Sawela)

Kari Pasanen (Heidi Friman)
Heljä Pekkalin (Tomi Pinomäki)
Tapio Kortesaari (Lasse Pylkki)
Aimo Törmänen (Roope Kangas)
Arvid Saarinen (Markku Pääkkönen)
Mikko Mäkinen (Antti Ellonen)

Hallitus kokoontui 7 kertaa: 4 fyysistä kokousta, 3 sähköpostikokousta. Lisäksi joukko sähköisiä neuvotteluja.

Työvaliokuntaan, joka valmistelelee liittohallituksen kokouksia ja huolehtii päätösten toimeenpanosta, ovat kuuluneet Petri Karisma, Esa Ylikoski, Heljä Pekkalin ja Lasse Pylkki. Työvaliokunta on kokoontunut fyysisesti joitakin kertoja, sähköisesti jäsenet ovat neuvotelleet miltei jatkuvasti, mutta päätökset on uuden toimintakulttuurin mukaisesti tehnyt se, joka on asian ottanut hoitaakseen.

2.3. Toimihenkilöt

Lehden toimitussihteerinä jatkoi teatteritieteen maisteri Suvi Auvinen (Helsinki) ja taittajana graafikko Sauli Lehtinen (Pori).

Jouni Vilka (Tampere) jatkaa toistaiseksi projektikoordinaattorina ja vuodesta 2013 alkaen myös taloudenhoitajana. Hän on työskennellyt yleensä päivän viikossa toimistolla, muuten etänä.

3. Työryhmät

3.1. Taloustyöryhmä

Jäsenet olivat Petri Karisma, Heljä Pekkalin ja Jouni Vilka.

Danske Bankin konttorin remontin takia liiton täytyi vaihtaa tallelokeroa. Päätettiin ottaa käyttöön Nordean tallelokero.

3.2. Lehden toimituskunta (toimitusneuvosto)

Jäsenet: Lasse Pylkki pj, Petri Karisma päätoimittaja, Esa Ylikoski, Aimo Törmänen, Suvi Auvinen toimitussihteerinä. Lehden on taittanut Sauli Lehtinen. Toimituskunta on kokoontunut 4 kertaa, käyttänyt paljon sähköpostiviestintää, pitänyt lehden edelleen sekä sisällöllisesti että ulkoasultaan yleisölehden tyyliä (mm. numerokohtaiset teemat, osastoja) että ulkoasun (koko A4, 32 sivua, täysväriäinen, ilmestyy 4 kertaa vuodessa), lisännyt lehden markkinointia (muun muassa 4/2013 ilmaisjakeluna useille oppilaitoksille). Lehti ollut esillä Helsingin kirjamesseilla, Educa-messeilla ja Kultin sivustolla ja kutakin numeroa on lähetetty 5-20 kpl jäsenyhdistyksille.

Valtion kulttuurilehtituki laski 4000:een euroon.

3.3. Sääntötyöryhmä

Jäsenet: Kari Pasanen pj, Lasse Pylkki ja Petri Karisma. Ensimmäisenä ryhmän työstä valmistui ansiomerkkiohjesääntö. Ryhmän valmistelemat yhdistysten mallisäännöt on tarkastettu PRH:ssa ja annettu jäsenyhdistysten käytettäväksi. Työn alla liiton uudet säännöt ja liittokokousohjesääntö. Kokoontunut fyysisesti kaksi kertaa Tampereella, lisäksi sähköpostineuvotteluja.

3.4. Hautausmaatyöryhmä

Jäsenet: Anneli Laakkonen, Heljä Pekkalin, Pertti Periniva, työryhmästä erosi Anita Törn. Puheenjohtajana toimii Pertti Periniva. Työryhmä kokoontui kolme kerran. Hautausmaayhdistykset kokoontuivat Kotkassa 3.-4.8.2013. Mukana olivat myös hallituksen ja valtuuston puheenjohtajat. Liitto sai vuonna 2014 uuden suruadressin.

3.5. Omantunnon- ja vakaumuksenvapaus -työryhmä (ET- ja katsomusainetyöryhmä)

Jäsenet: Esa Ylikoski pj, Markku Pääkkönen, Jori Mäntysalo, Petri Karisma, Anneli Aurejärvi-Karjalainen, Lasse Pylkki, Kaisa Robbins, Antti Ellonen. Valmistellut lausuntoja ja kannanottoja. Työskennellyt sähköpostitse.

4. Jäsenistö

Jäsenyhdistyksiä 26, niissä henkilöjäseniä vuoden lopussa 1577. Jäsenyhdistysten määrä putosi vuodesta 2012, koska Karkkilan Vapaa-ajattelijat ry erosi liitosta. Liittomaksutilitykset alla yhdistyksittäin (suluissa vuosi 2012):

- Forssan VA 42 (40)
- Helsingin VA 437 (419)
- Helsingin yliopiston VA-yhdistys Prometheus 3 (4)
- Joensuun VA 14 (13)
- Kainuun VA 57 (59)
- Kemin VA 91 (97)
- Keski-Suomen VA 52 (56)
- Keski-Uudenmaan VA 41 (35)
- Kotkan VA 192 (198)
- Kouvolan VA 33 (37)
- Lahden VA 73 (67)
- Lappeenrannan VA 14 (14)
- Luoteis-Lapin VA 15 (16)
- Länsi-Uudenmaan ateistit 23 (12)

- Nokian VA 22 (22)
- Oulun seudun VA 36 (32)
- Porvoon seudun VA 20 (20)
- Rovaniemen VA 19 (2)
- Raision VA 23 (24)
- Satakunnan VA 51 (58)
- Seinäjoen VA 19 (21)
- Tampereen VA 204 (194)
- Turun VA 87 (102)
- Vaasan VA 0 (0)
- Vapaa-ajattelijain Vuoksenlaakson yhdistys 9 (10)
- Varkauden VA 0 (6)

YHTEENSÄ 1577 (1816, Karkkilan 252 jäsentä mukaanluettuna)

4.1. Jäsennyhteistyö

Seuraavat jäsenyhdistykset ylläpitävät kymmentä tunnustuksetonta hautausmaata: Forssan VA, Kainuun VA, Karkkilan VA, Kemin VA, Keski-Suomen VA, Kotkan VA, Luoteis-Lapin VA, Kouvolan VA, Vaasan VA, sekä Satakunnan VA.

Liitto tuki taloudellisesti hakemusten perusteella yhdistysten hautausmaiden ylläpitoa ja kehittämistä. Liitto antoi myös 3000 euroa tukea Helsingin VA:n Uskomaton-lehden julkaisemista varten. Uskomaton julkaistaan ilmaiseksi jaettavan Voima-lehden välissä.

Yhteyttä jäsenyhdistyksiin on pidetty sähköisesti listan Yhdistykset kautta, liiton sivustolla sekä jäsenkirjeillä (paperinen ja sähköinen versio) helmikuussa (Ohje: Jäsenasioiden hoitaminen Vapaa-ajattelijain liitossa ja sen jäsenyhdistyksissä), lokakuussa (sisälsi materiaalia yhdistystoiminnasta) ja marraskuussa (liittomaksuohje).

Lisäksi liitto järjesti elokuussa seminaarin jäsenyhdistysten edustajille. Järjestökouluttaja Kari Loimu piti tilaisuudessa esitelmän hyvästä yhdistystoiminnasta. Petri Karisma ja Esa Ylikoski kertoivat liiton toiminnasta, tavoitteista ja saavutuksista. Yhdistysten edustajat antoivat palautetta liiton toiminnasta.

4.2. Vierailut jäsenyhdistyksissä

Liiton puheenjohtaja Petri Karisma vieraili Kotkan, Raision, Keski-Suomen vapaa-ajattelijajäsenyhdistyksissä.

Liiton pääsihteeri Esa Ylikoski vieraili Keski-Suomen, Keski-Uudenmaan ja Kotkan

vapaa-ajattelijain yhdistyksissä

5. Toimipaikka ja kirjasto

Toimisto Neljäs linja 1, Helsinki, 2 huonetta, joista etuhuone kalustettiin uudelleen v. 2012 (pöytiä, tuoleja, kaappeja, kirjahyllyjä), toimii kokoustilana ja kirjastona. Kellarista on vuokrattuna varasto. Toimistoon liisattiin skannerina ja kopiokoneena toimiva verkkotulostin merkkiä Bizhub 224 Konica Minolta, jolla voidaan tulostaa niin asiakirjoja kuin korkeatasoisia ja monivärisiä esitteitäkin.

Kirjaston uudemmat kirjat on järjestetty ja luetteloitu lainausta varten (Erja Sallinen). Vanhemmat kirjat on siirretty kellarivarastoon odottamaan luettelointia.

6. Talous

6.1. Yleistä

Liiton talous oli vakaalla pohjalla. Aktiivisen toiminnan takia liiton tulos vuonna 2013 oli noin 19000 € alijäämäinen.

6.2. Jäsenmaksut

Liittomaksuja eli jäsenyhdistysten maksamia jäsenmaksuja liitto sai yhteensä 15770 euroa.

Vapaa-ajattelijain Liitto ry on jäsen IHEU:ssa (International Humanist and Ethical Union) ja EHF:ssä (European Humanist Federation).

6.3. Liiton omistamien vuokra-asuntojen tilanne ja hallinnointi

Vuokraturva Oy huolehtii siitä, että asunnoissa on jatkuvasti maksavia vuokralaisia. Hallinnointiturva Oy huolehtii liiton omistamien asuntojen isännöinnistä. Sopimus on ollut voimassa 1.7.2012 alkaen.

6.3. Avustukset

Uskonottomasta seremoniapalvelusta, puhujista ja neuvonnasta huolehti edelleen Pro-Seremoniat, jonka osakas liitto on yhdessä mm. Humanistiliiton ja Prometheus-leirin tuki ry:n kanssa. Liitto välitti puhujapyyntöjä Pro-Seremonioille ja jäsenistölleen Pro-Seremonioiden mainoksia. Liitto myönsi hakemuksesta tukea perheille uskonottoman juhlapuhujan palkkaamiseksi. Anomusten käsittelyä nopeutettiin ja virtaviivaistettiin antamalla talousvaliokunnalle oikeus myöntää anomuksesta korvausta 200 euroon asti.

Liitto sai kulttuurilehtitukea 4000 euroa ja valtion toiminta-avustusta 23000 euroa.

6.4. Tilintarkastus ja tilintarkastajat

Tilintarkastajana toimi Timo Vilén.

Tositetarkastajina toimivat Tarmo Niskanen ja Veikko Laine.

Toiminnantarkastajana toimi Eeva Hartikainen.

7. Tiedotus, lausunnot, kannanotot ja kantelut

7.1. Tiedotteet, kannanotot ja lausunnot

Liittohallitus on antanut seuraavat kannanotot ja lausunnot:

- Uskonottomuus huomioon opettajakoulutuksessa Tiedote 31.12.2013.
- Demokratia ja ihmisoikeudet – tavoitteet ja sisällöt opettajakoulutuksessa. Kommenttikannanotto 31.12.2013.
- Uskonnollisten yhteisöjen yhteiskunnallisista tehtävistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen VM110:00/2013
- Viesti kansanedustajille: Kirkon ja valtion suhteen muutostarpeesta
- Esiopetuksen opetussuunnitelmaa valmistelevalle työryhmälle
- Ehdotus: Ortodoksisen kirkon korvaus kirkollisveron perinnästä
- Vapaa-ajattelijat: Suomesta tehtävä tunnustukseton valtio: Kannanotto 31.7.2013
- Kannanotto: Opetusministeriö, Lukiokoulutuksen yleisiä valtakunnallisia tavoitteita ja tuntijakoa valmisteleva työryhmä
- Vastine selvitykseen: Vapaa-ajattelijat.fi asianosaisen kuuleminen
- Comments from Union of Freethinkers of Finland
- Ehdotuksia: Yhdenvertaisuus ohjenuoraksi vankiloiden uskontoasiaan - vankien henkistä tukea vahvistettava
- Lausunto: Yhdenvertaisuuslainsäädännön uudistamista koskevaan luonnokseen
- Evästyskannanotto: Kuntalain kokonaisuudistuksen parlamentaarinen seurantatyöryhmä, työvaliokunta ja jaostot
- Lausunto: Maahanmuuton tulevaisuus 2020 -työryhmän ehdotuksen johdosta
- Hakemus verkkotunnuksen peruuttamiseksi
- Tiedote: Uskonto ei sovi lainsäädännön pohjaksi

7.2. Mediaseuranta

Liitto otti käyttöön Meltwater mediaseurantapalvelun, jonka avulla voidaan seurata kätevästi tiedotusvälineitä ja sosiaalista mediaa, sekä saada tiedotuksessa käytettäviä toimittajien

yhteystietoja.

7.3. Julkiset esiintymiset

Liiton puheenjohtaja Petri Karisma ja pääsihteeri Esa Ylikoski esiintyivät vuonna 2013 televisiossa, radiossa, printtimediassa ja lehtien nettiversiossa. Aiheina olivat mm. vapaa-ajattelijoiden tavoitteet, tunnustuksettomuus, kirkosta eroaminen, sisäministeri Päivi Räsäsen sanomiset, Yhdenvertainen Suomi-kansalaisaloite, elämäkatsomustieto, uskonnonopetus, armeijan uskonnollinen toiminta, ympärileikkaus, juhlapäivät, vankilapapit/vankilapsykologit, yhdenvertaisuuslaki.

Liiton pääsihteeri Esa Ylikoski

Lisäksi Lasse Pylkki ja Jouni Vilkkä edustivat liittoa opetusalan Educa-messuilla 25.-26.1.

7.4. Jäsenlehti

Liitto julkaisee lehteä nimeltä Vapaa Ajattelija, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Vaikka Vapaa Ajattelija on liiton jäsenlehti, sitä on tuotu suuremmankin yleisön tietoon ja sen tilaajina onkin liiton jäsenyhdistysten jäsenten lisäksi paitsi liiton ulkopuolisia yksityishenkilöitä, myös useita kirjastoja. Yhteensä maksavia tilaajia on melkein 200. Ilmaisjakeluna lehden saa 120 tilaajaa. Vapaa Ajattelijan toimituskunnasta lisää kohdassa 3.2.

7.5. Esitteet

Liitto jatkoi aiemmin suunniteltujen esitteiden tulostamista ja jakamista, sekä valmisti julisteen Kotkan vapaa-ajattelijoiden ja Kotkan opiston lokakuussa järjestämää tilaisuutta varten.

8. Huomionosoitukset

8.1 Stipendit

Vapaa-ajattelijain liitto myönsi lukiolainen Sofia Nykäselle 300 euron stipendin rohkeasta esiintymisestä ja kasvojen antamisesta koulujen pakollisesta uskonnonharjoituksesta kärsiville.